Urząd Gminy Moszczenica Ul. Kosowska 1, 97-310 Moszczenica Referat Prawny i Nadzoru
Protokół Kontroli Nr PKW.1711.1.2018

Tylko do użytku służbowego

PROTOKÓŁ Z KONTROLI

PROGRAMU „ RODZINA 500 + ”

1/ Wskazanie kontrolowanego podmiotu, w tym adres tego podmiotu:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Moszczenicy, Kosów, ul. Główna 23, 97-310 Moszczenica.

2/ Wskazanie osób przeprowadzających kontrolę:

Ewa Łągwa – Inspektor Ochrony Danych

Paulina Dziadczyk – Referent ds. Kontroli

3/ Wskazanie upoważnienia dającego podstawę do prowadzenia czynności kontrolnych:

- Upoważnienie Wójta Gminy Moszczenica Nr OKA.077.80.2018 z dnia 5 listopada 2018 roku,
- Upoważnienie Wójta Gminy Moszczenica Nr OKA.077.81.2018 z dnia 5 listopada 2018 roku,
- Zarządzenie Nr 12/2018 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie zatwierdzenia planu kontroli na rok 2018 zmienionego Zarządzeniem Nr 32/2018 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 22 marca 2018 roku w sprawie zmian w planie kontroli na rok 2018, zmienionego Zarządzeniem Nr 116/2018 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 5 listopada 2018 roku w sprawie zmian w planie kontroli na rok 2018.

4/ Określenie tematyki kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrola ***programu „Rodzina 500 +”*** – z naciskiem na efekty rzeczowe uzyskiwane w trakcie realizacji programu.

Okres objęty kontrolą to rok 2017, 2018.

5/ Dane dotyczące kierownika podmiotu kontrolowanego oraz innych osób zajmujących stanowiska kierownicze:

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy, z siedzibą w Kosowie – ***Pani Marzena Dudzińska – Rejniak (od 16 października 2013 roku)***

Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie – ***Pani*** ***i (od 1 sierpnia 2018 roku).***

Tylko do użytku służbowego

6/ Czas przeprowadzenia kontroli:

5 listopada 2018 roku – 14 grudnia 2018 roku

7/ Ustalenia dokonane w wyniku kontroli, w tym stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości, ich rozmiary oraz ewentualne skutki:

Podstawa prawna:

- Uchwała Nr X/44/90 Gminnej Rady Narodowej w Moszczenicy z dnia 26 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Uchwała Nr LI/471/14 Rady Gminy Moszczenia z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie, oraz zgodnie z podstawa prawną zapisaną w *Rozdziale I statutu.*

Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną pomocy społecznej nie posiadającą osobowości prawnej, działająca jako wyodrębniona jednostka budżetowa Gminy Moszczenica.

Celem Ośrodka Pomocy Społecznej jest świadczenie pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie pokonać jej wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie takim sytuacjom.

Podczas przeprowadzania kontroli informacji i wyjaśnień udzielali:

- Pani Marzena Dudzińska – Rejniak - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy. z siedziba w Kosowie.
- Pani – Główny Księgowy.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Moszczenicy, z siedzibą w Kosowie świadczeniami wychowawczymi tj. programem *Rodzina 500* + zajmuje Dział Świadczeń Rodzinnych, w którego skład wchodzą:

1. Kierownik Działu – Pani
2. Podinspektor ds. świadczenia wychowawczego –
3. Podinspektor ds. świadczenia wychowawczego –

Efekty rzeczowe programu *Rodzina 500* + - to liczba wypłaconych świadczeń.

Program 500 + (świadczenie wychowawcze) jest realizowany w Polsce od 1 kwietnia 2016 roku, program państwowy mający za zadanie pomóc rodzinom w wychowaniu dzieci poprzez comiesięczne świadczenia wychowawcze na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie w wysokości 500 złotych. Świadczenie na pierwsze dziecko jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. Celem świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Tylko do użytku służbowego

Przeprowadzona na początku roku kontrola Najwyżej Izby Kontroli wykazała, że w części opisowej do sprawozdania Rb-50 za II, III i IV kwartał 2017 roku oraz *Informacji kwartalnych* składanych po każdym kwartale GOPS wykazywał nieprawidłowe dane o efektach rzeczowych uzyskanych w wyniku realizacji programu Rodzina 500 +, zaniżając lub zawyżając w nich liczbę wypłaconych świadczeń. W *Informacjach kwartalnych* zaniżano lub zawyżano:
- liczbę wypłaconych świadczeń – od 3 do 3 208 świadczeń,
- liczbę rodzin, którym wypłacono świadczenia – od 2 do 29 rodzin.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy Pani Marzena Dudzińska - Rejniak wyjaśniła, że ww. nieprawidłowości dotyczące liczby wypłaconych świadczeń czy liczby rodzin, którym je wypłacono wynikały z pomyłki pracownika.

W trakcie kontroli Najwyżej Izby Kontroli po ustaleniach z ŁUW zostały dokonane stosowane korekty wraz z sprostowaniem do części opisowej *sprawozdania Rb-50* za II, III, IV kwartał 2017 roku oraz do *Informacji kwartalnych* za I, II, III, IV 2017 roku, a następnie przesłane do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 27 lutego br., zaś w dniu 23 lutego br. została złożona do Urzędu Gminy w Moszczenicy.

Korekta części opisowych do *sprawozdania Rb-50* ww. kwartałach dotyczyła wpłaconych świadczeń i polegała na podaniu rzeczywistej liczby tychże świadczeń. Rzeczywista liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych (500+) w poszczególnych kwartałach 2017 roku przedstawiała się następująco:

1. **II kwartał 2017 roku** – wykazano **9.642** wypłacone świadczenia, a rzeczywista liczba wypłaconych świadczeń to **9.636** ***(styczeń – czerwiec 2017 r. - narastająco),***
2. **III kwartał 2017 roku** – wykazano **14.453** wypłacone świadczenia, a rzeczywista liczba wypłaconych świadczeń to **14.462** ***(styczeń – wrzesień 2017 r. - narastająco),***
3. **IV kwartał 2017 roku** – wykazano **18.807** wypłacone świadczenia, a rzeczywista liczba wypłaconych świadczeń to **18.802** ***(styczeń – grudzień 2017 r. - narastająco).***

Sprostowanie dotyczyło *liczby osób, liczby rodzin i liczby świadczeń.* Jak wynika z informacji GOPS forma i sposób sprostowania zostały uzgodnione z pracownikiem Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi. Forma składanej korekty do części opisowej sprawozdania Rb-50 w zakresie liczby wypłacanych świadczeń dotyczącej dotacji dla GOPS za IV kwartał 2017 roku została ustalona z Kierownikiem Oddziału Sprawozdawczości Zbiorczej w Łódzkim Urzędzie Statystycznym w Łodzi. Natomiast korekty dokonane w *Informacjach kwartalnych* za I, II, III i IV kwartał 2017 roku polegały na zweryfikowaniu liczby osób, rodzin i faktycznie wypłaconych świadczeń, które przedstawiają się następująco:

1. **I kwartał** - liczba osób – 1614, liczba rodzin- 1070, liczba świadczeń – **4.819;**
2. **II kwartał** - liczba osób – 1663, liczba rodzin- 1096, liczba świadczeń – **9.636;**
3. **III kwartał** - liczba osób – 1705, liczba rodzin- 1118, liczba świadczeń – **14.462;**
4. **IV kwartał** - liczba osób – 1769, liczba rodzin- 11146, liczba świadczeń – **18.802.**

Przeprowadzona kontrola wewnętrzna wykazała, że zgodnie z zaleceniami Najwyżej Izby Kontroli zostały wdrożone mechanizmy kontrolne tj.:

Tylko do użytku służbowego

I. *PROCEDURA- obiegu informacji danych do sprawozdań sporządzanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie*, wprowadzona Zarządzeniem Nr 14/2018 z dnia 21 marca 2018 roku, polegająca na sporządzaniu wszelkich pism, informacji, danych na piśmie i następnie przekazywane do dalszego obiegu zgodnie z przyjętym systemem. To znaczy dochodzi do kilkukrotnej kontroli dokumentów sporządzanych do sprawozdań tj. sporządzone dane są *przedstawiane Kierownikowi GOPS* bądź pracownikowi upoważnionemu do jego zastępowania, po czym sporządzany jest *wydruk próbny*, który musi być *zatwierdzony*. Po takim obiegu dopiero jest przekazywany do odpowiedniego organu sprawozdawczego;

II. Kierownicy Działów - powołani zmianą Regulaminu Organizacyjnego GOPS, wprowadzeni zmianą Zarządzenia Nr 23/2018 z dnia 20 czerwca 2018 roku, zmienione Zarządzeniem Nr 38/2018 z dnia 2 października 2018 roku. Pozwala to na lepszą i dokładniejszą kontrolę, zapewnia prawidłową i terminową realizację zadań, większy nadzór nad realizacją zadań.

W trakcie przeprowadzania kontroli wewnętrznej z Urzędu Gminy w Moszczenicy, przyszła kontrola sprawdzająca Najwyższej Izby Kontroli obejmująca kontrolę sporządzania danych do *Informacji kwartalnych* za I, II i III kwartał 2018 roku w zakresie programu „Rodzina 500 +". Mimo to kontrola wnętrzna nie została przerwana.

Ponadto po mimo kontroli Najwyższej Izby Kontroli również dokonano sprawdzenia bieżących *sprawozdań Rb – 50* i *Informacji kwartalnych* za III kwartały tego roku. Poszczególne kwartały tego roku przedstawiają się następująco:

1) **I kwartał 2018 roku**

Liczba świadczeń: ***4.409***
Liczba rodzin: 986
Liczba osób: 1479

2) **II kwartał 2018 roku**

Liczba świadczeń*:* ***8.785***
Liczba rodzin: 1009
Liczba osób: 1520

3) **III kwartał 2018 roku**

Liczba świadczeń: ***13.233***
Liczba rodzin: 1035
Liczba osób: 1557

WYJAŚNIENIE DO RÓŻNIC W LICZBIE ŚWIADCZEŃ:

Po przeliczeniu wystąpiły różnice w liczbie świadczeń, które przedstawiają się następująco:

1. II kwartał 2018 roku - **8.785 a jest 8.796 (11 świadczeń)**
2. III kwartał 2018 roku - **13.233 a jest 13.245 (12 świadczeń)**

Tylko do użytku służbowego

Wyżej pokazane różnice jak wynika z wyjaśnień Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy powstają z różnych przyczyn i w trakcie całego roku bardzo przeróżnie się ta liczba świadczeń kształtuje, miedzy innymi, dlatego, że: jednym przyznano kolejne świadczenie (na plus), a inni mieli nienależnie pobrane i musieli je zwrócić, czy też były jakieś wyrównania, czy płatne za niepełny miesiąc, bo dziecko kończyło 18 lat czy też wniosek został złożony w późniejszym terminie.

Również sporządzone dane i różnice w obecnej chwili w liczbie wypłaconych świadczeń, w poszczególnych kwartałach wystąpiły po dokonaniu rzetelnych wyliczeń, czy podjętych przedmiotowych decyzji przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi; tj.:

1. W I kwartale 2018 roku o ***31 świadczeń*** w związku z decyzją Wojewody Łódzkiego nr FE-V.9471.SW. z dnia 19.03.2018 roku dotyczącą Pani B.M., które wypłacono w dniu 28 marca 2018 roku dotyczyło to wcześniejszych okresów 2016-2017.
2. Decyzja Nr . dnia 12 marca 2018 roku Pani A. Sz. została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w miesiącu marcu br. w wysokości 500 zł, **stąd 0,00**, zaś należało wskazać +1 świadczenie, które faktycznie przysługiwało.

Natomiast najlepszy obraz w wypłaconych świadczeniach będzie widoczny po całym roku sprawozdawczym. Wtedy będzie można z całą pewnością stwierdzić prawidłowość sporządzania informacji do *Informacji kwartalnych* w zakresie ilości wypłacanych świadczeń wychowawczych – *Rodzina 500 +*.

Po dokonanej analizie, otrzymanych wyjaśnieniach oraz sprawdzeniu sporządzonych danych są one przygotowane rzetelnie i w sposób prawidłowy.

Podsumowanie:

Jak wynika z przeprowadzonej kontroli nie wykryto obecnie żadnych nieprawidłowości w sporządzaniu *Informacji kwartalnych* o świadczeniach wychowawczych – inaczej *Rodzina 500 +*. Dane sporządzane są rzetelnie i zgodnie ze stanem faktycznym przedstawionym w załącznikach do protokołu.

8/ Określenie wydanych w toku kontroli wniosków i zaleceń:

WNIOSKI:

1. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy podjął działania zmierzające do zniwelowania możliwości jakichkolwiek błędów, pomyłek przy sporządzaniu następnych informacji poprzez wprowadzenie do struktury organizacyjnej ośrodka kierowników działów oraz PROCEDURĘ obiegu danych sporządzanych do sprawozdań.

2. Wprowadzone zmiany dały większą i dokładniejszą kontrolę nad sporządzanymi danymi oraz branie odpowiedzialności przez pracowników za podawane dane.

9/ Wzmianka o prawie zgłaszania pisemnych zastrzeżeń i wyjaśnień do treści protokołu w ciągu 7 dni od daty jego podpisania:

Pouczono o prawie zgłaszania pisemnych zastrzeżeń i wyjaśnień do treści protokołu w ciągu **7 dni** od daty jego podpisania oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu pod warunkiem złożenia pisemnego wyjaśnienia przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu poprzez pracownika nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i nie wstrzymuje toku dalszych czynności kontrolnych. Informację o odmowie podpisania i jej przyczynach zamieszcza się w protokole.

10/ Wniosek końcowy:

Sporządzane dane do sprawozdania Rb-50 oraz „Informacji kwartalnych" z realizacji programu „Rodzina 500 +" są przygotowywane prawidłowo i rzetelnie. Wprowadzone zmiany usprawniły pracę i przygotowywanie informacji.

11/ Wyszczególnienie załączników, które stanowią część składową niniejszego protokołu:

1. Kserokopia Zarządzenia Nr 58/2013 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 27 czerwca 2013 roku w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie,
2. Kserokopia Zarządzenia Nr 90/2013 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 23 września 2013 roku w sprawie powierzenia pełnienia obowiązków Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy, z siedzibą w Kosowie,
3. Kserokopia pisma znak sprawy: OKA.2120.10.2013 z dnia 16 października 2013 roku zmieniające warunki zatrudnienia,
4. Kserokopia Uchwały Nr X/44/90 Gminnej Rady Narodowej w Moszczenicy z dnia 26 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej,
5. Kserokopia Uchwały Nr LI/471/14 Rady Gminy Moszczenica z dnia 26 czerwca 2014 roku w sprawie nadania statutu Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie,
6. Kserokopia pisma Najwyższej Izby Kontroli – Delegatura w Łodzi Nr z dnia 20 lutego 2018 roku dotyczące złożenia wyjaśnień do wykazanych nieprawidłowości podczas przeprowadzanej kontroli w podmiocie,
7. Kserokopia korekty Nr 1 - sprawozdania kwartalnego za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku *Rodzina 500 plus* (świadczenia wychowawcze) do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Polityki Społecznej z dnia 21.02.2018 roku,
8. Kserokopia pisma– znak: GOPS. z dnia 21 lutego 2018 roku – odpowiedź na pismo Najwyższej Izby Kontroli dotyczące wyjaśnień wskazanych przez kontrolerów Najwyższej Izby Kontroli wraz z załączoną *Tabelą* z danymi statystycznymi,

Tylko do użytku służbowego

9. Kserokopia - wydruku weryfikacyjnego sprawozdania kwartalnego za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku *Rodzina 500 plus* (świadczenia wychowawcze) do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Polityki Społecznej - z dnia 22 lutego 2018 roku,

10. Kserokopia pisma – znak: GOPS z dnia 22 lutego 2018 roku, do Pani (doradca NIK) wraz załącznikami:

1) Korekta Informacji kwartalnych za okresy: 01.01.2017 – 31.03.2017 roku, 01.01.2017 -30.06.2017 roku, 01.01.2017 - 30.09.2017 roku oraz 01.01.2017 - 31.12.2017 roku złożona w formie tabeli i opisowej;
2) Korekta do części opisowej dotycząca dotacji dla w Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za IV kwartał 2017 roku;
3) Notatka służbowa sporządzona przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy, z siedzibą w Kosowie, w dniu 22 lutego 2018 roku.

11. Kserokopia - *Wystąpienie pokontrolne* Najwyższej Izby Kontroli, Delegatura w Łodzi (znak pisma: LLO.),

12. Kserokopia pisma znak : O. 1710.1.2018 z dnia 1 marca 2018 roku,

13. Kserokopia Zarządzenia Nr 14/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie z dnia 21 marca 2018 roku w sprawie wprowadzenia PROCEDURY obiegu informacji danych do sprawozdań sporządzonych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie,

14. Kserokopia upoważnień Nr OKA.077.63.2018 z dnia 27 lipca 2018 roku, Nr OKA.077.7.2018 z dnia 25 stycznia 2018 roku, Nr OKA.077.35.2018 z dnia 11 maja 2018 roku – pracowników działu Świadczeń Rodzinnych (500 +),

15. Kserokopia Zarządzenia Nr 23/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie z dnia 20 czerwca 2018 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie, zatwierdzone Zarządzeniem Nr 60/2018 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 20 czerwca 2018 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie,

16. Kserokopia zakresów obowiązków pracowników działu Świadczeń Rodzinnych (500 +),

17. Kserokopia Zarządzenia Nr 38/2018 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie z dnia 2 października 2018 roku w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie, zatwierdzone Zarządzeniem Nr 102/2018 Wójta Gminy Moszczenica z dnia 2 października 2018 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie wraz z pismem przewodnim znak sprawy: O.8120.6.2018 z dnia 4 października 2018 roku,

18.. Kserokopie *Informacji kwartalnych* za 2018 rok,

19. Kserokopia sprawozdań Rb-50 za każdy kwartał 2018 roku wraz z częścią opisową,

20. Pismo wyjaśniające Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Moszczenicy z dnia 19 listopada 2018 roku dotyczące błędów w *Informacjach kwartalnych* za I i II br. wysyłanych do ŁUW,
21. Wyliczenia sporządzone przez kontrolujących za I, II i III kwartał 2018 roku,
22. Zestawienie kwartalne za okres od stycznia do września 2018 roku dotyczące świadczenia *Rodzina 500 +*,
23. Wyjaśnienia dotyczące różnic powstałych w liczbie wypłaconych świadczeń.

12/Określenie ilości egzemplarzy i podanie, komu je dostarczono:

Protokół sporządzono w dwóch egzemplarzach – po jednym dla kontrolowanego i kontrolującego.

Protokół zawiera **8** ponumerowanych stron.

Moszczenica, dnia 19 grudnia 2018 roku

Podpis kontrolującego

Inspektor Ochrony Danych
mgr Ewa Nagwa

Referent ds. Kontroli
Paulina Dziadczyk

Podpis kontrolowanego

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Marzena Dudzińska-Rejniak

GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ
w Moszczenicy z siedzibą w Kosowie
Kosów, ul. Główna 23; 97-310 Moszczenica
NIP 771-24-28-560; REGON 590755715
tel./fax (44) 616 95 97

WÓJT GMINY
MOSZCZENICA
Marcin Piekarek